

PROJEKT KOMANDYTOWA

1. Dlaczego spółka komandytowa?
2. Modele funkcjonowania spółki komandytowej.
3. Umowa spółki komandytowej i jej forma .
4. Procedura zakładania spółki komandytowej krok po kroku.
5. Moment powstania spółki komandytowej.
6. Formularze do KRS niezbędne do zarejestrowania spółki komandytowej.
7. Zakładanie spółki komandytowej przez Internet.
8. Opłaty konieczne przy rejestracji spółki komandytowej.
9. Firma spółki komandytowej.
10. Dwa rodzaje wspólników w spółce komandytowej.
11. Status prawny komplementariusza.
12. Czy możliwa jest zmiana statusu wspólnika z komandytariusza na komplementariusza?
13. Czy komandytariusz może odpowiadać za zobowiązania spółki w sposób nieograniczony?
14. Czym jest suma komandytowa?
15. Czy można oznaczyć sumę komandytową w sposób opisowy?
16. Czy w spółce komandytowej istnieje minimalny kapitał zakładowy?
17. Czy wkłady wspólników muszą być pokryte przed zarejestrowaniem spółki?
18. Udział w zyskach i stratach wspólników.
19. Czy do dokonania wypłaty zysku konieczna jest uchwała wspólników?
20. Prowadzenie spraw spółki.
21. Likwidacja spółki komandytowej.
22. Czy można rozwiązać umowę spółki bez przeprowadzenia likwidacji?
23. Czy można zmienić umowę spółki komandytowej?
24. Od kiedy skuteczna jest zmiana umowy spółki komandytowej?
25. Czy spółce komandytowej przysługuje ochrona dóbr osobistych?
26. Czy komandytariusz przystępujący do spółki komandytowej podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym?
27. Spółka komandytowa a podatki.
28. Przekształcenie sp. z o.o. w sp. z o.o. sp.k.
29. Przekształcenie spółki kapitałowej w osobową – skutki podatkowe.
30. Prowadzenie działalności w formie sp. z o.o. sp.k. – optymalna struktura spółki.
31. Czy trzeba składać w KRS umowę najmu lokalu, w którym będzie się znajdować siedziba spółki?
32. Czy trzeba uiszczać podatek od czynności cywilnoprawnych, gdy osoba fizyczna wnosi przedsiębiorstwo do spółki komandytowej?

1. Dlaczego spółka komandytowa?

Jedną z możliwości prowadzenia działalności gospodarczej jest spółka komandytowa. Należy ona do tzw. spółek osobowych, które w przeciwieństwie do spółek kapitałowych (sp. z o.o. i S.A.) nie posiada osobowości prawnej, ale może we własnym imieniu nabywać prawa, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana. Spółka komandytowa działa pod własną firmą. Istotne jest to, że w tej formie organizacyjnej występują dwa rodzaje wspólników: komplementariusze – odpowiadający wobec wierzycieli za zobowiązania spółki bez ograniczenia i komandytariusze, których odpowiedzialność jest ograniczona. Istotną zaletą spółki jest swoboda kształtowania jej umowy, w tym wzajemnych relacji między wspólnikami. Spółka komandytowa jest zatem idealnym rozwiązaniem dla przyszłych przedsiębiorców, którzy mają pomysł na własną firmę, ale nie dysponują odpowiednim kapitałem. Przyszli wspólnicy mogą bowiem dowolnie określić kapitał początkowy, ponieważ ustawodawca nie określił w stosunku do spółek komandytowych żadnego limitu.

2. Modele funkcjonowania spółki komandytowej.

Wyróżniamy trzy modele spółki komandytowej, różniące się między sobą stopniem zaangażowania komandytariusza w sprawy spółki.

Model kapitałowy (klasyczny)

Model klasyczny opiera się na ścisłych regulacjach kodeksowych i przewiduje maksymalne ograniczenie roli komandytariusza w spółce. Komandytariusz jako wspólnik pasywny nie prowadzi spraw spółki, ani też nie reprezentuje jej na zewnątrz.

Model pośredni

Modyfikacją modelu klasycznego spółki komandytowej z elementami modelu dynamicznego jest tzw. model pasywny, zakładający przyznanie pewnych uprawnień w spółce komandytariuszowi.

Model dynamiczny

Model dynamiczny zakłada, że komandytariusz ma być wspólnikiem aktywnie uczestniczącym w prowadzeniu spraw spółki. Umowa spółki może zatem zakładać, przyznanie komandytariuszowi prawo do reprezentacji na podstawie udzielonego pełnomocnictwa, czy też zmodyfikować przysługujące mu prawo kontroli.

3. Umowa spółki komandytowej i jej forma

Należy pamiętać, że umowa spółki powinna być zawarta w formie aktu notarialnego. Dalej ustawodawca pozostawia wspólnikom dość dużą swobodę w kształtowaniu samej treści umowy spółki, określając w kodeksie spółek handlowych jedynie minimalne wymogi jakie powinna spełniać. Zgodnie z art. 105 ksh umowa spółki komandytowej powinna zawierać:

- firmę i siedzibę spółki;
- przedmiot działalności;
- czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony;
- oznaczenie wkładów wnoszonych przez każdego wspólnika i ich wartość;

- oznaczony kwotowo zakres odpowiedzialności każdego komandytariusza wobec wierzycieli (sumę komandytową).

Warto również pamiętać, że zmiany do umowy także powinny być wprowadzane w formie aktu notarialnego.

4. Procedura zakładania spółki komandytowej krok po kroku.

Decydując się na założenie spółki komandytowej należy w pierwszej kolejności zdecydować się na firmę (nazwę) pod jaką będziemy prowadzić działalność gospodarczą, pamiętając że musi ona zawierać nazwisko jednego lub kilku komplementariuszy oraz określenie formy organizacyjno-prawnej *spółka komandytowa* (można również stosować skrót *sp. k.*). Umowa spółki komandytowej musi zostać sporządzona w formie aktu notarialnego.

Kolejnym krokiem jest zgłoszenie nowopowstałej spółki do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, wydział gospodarczy KRS właściwy ze względu na siedzibę spółki. Zgodnie z art. 22 Ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym wniosek o wpis do Rejestru powinien być złożony nie później niż w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Wniosek o wpis spółki do KRS należy przygotować na urzędowych formularzach dostępnych na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości. Podstawowy druk to KRS-W1, do którego należy dołączyć:

- KRS-WC określający współników spółki komandytowej. Należy pamiętać, że w jednym druku można podać dane nie więcej niż dwóch współników. Jeżeli współników jest więcej załączamy kolejne formularze KRS-WC. Oznaczając komplementariusza w polu nr 1 należy zakreślić NIE, a następnie przekreślić pola nr 14-18;
- KRS-WM określający przedmiot działalności;
- KRS-WK określający oznaczenia podmiotów uprawnionych do reprezentacji spółki.

Do wniosku załączamy również:

- umowę spółki, tzw. wypis z aktu notarialnego;
- wykaz współników wraz z ich adresami, ewentualnie adresami do doręczeń (sporządzony na osobnej kartce);
- dowód wpłaty sądowej w kwocie 500 zł oraz 100 zł za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Zgodnie z art. 26 § 3 w związku z art. 103 ksh wniosek o wpis spółki do KRS może być podpisany przez jednego ze współników. Mogą się również pod nim podpisać wszyscy, albo niektórzy spośród komplementariuszy i komandytariuszy.

Wpis do KRS następuje na podstawie postanowienia sądu. Po dokonaniu wpisu przez sąd rejestrowy, dane objęte jego treścią będą za pomocą środków teleinformatycznych przekazywane do Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatkowej (CRP KEP) oraz krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (tj. rejestru REGON) w celu nadania nowej spółce numeru NIP i REGON i dalej do ZUS. NIP i REGON będą nowym podmiotom nadawane automatycznie, a następnie informacja zwrotna o nich będzie przekazywana elektronicznie do sądu rejestrowego i ujawniana w KRSie.

Końcowym etapem rejestracji spółki jest złożenie zgłoszenia identyfikacyjnego w zakresie danych uzupełniających na druku NIP-8 w terminie 21 dni od dnia uzyskania wpisu w KRS we właściwym dla spółki Urzędzie Skarbowym. Następnie dane uzupełniające z CRP KE zostaną przekazane automatycznie do rejestru REGON i Centralnego Rejestru Płatników Składek.

5. Moment powstania spółki komandytowej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, spółka komandytowa nie występuje w tzw. formie przejściowej – organizacyjnej, jak w przypadku sp. z o.o. W związku z powyższym dopiero po uzyskaniu wpisu spółka komandytowa może rozpocząć działalność i być podmiotem praw i obowiązków. Tym samym kluczowym momentem dla powstania spółki komandytowej nie jest sam moment podpisania umowy spółki, a właśnie moment dokonania wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym.

6. Formularze do KRS niezbędne do zarejestrowania spółki komandytowej.

Formularzem właściwym dla zgłoszenia spółki komandytowej do rejestru przedsiębiorców jest formularz KRS-W1. Rejestracji dokonuje się zgodnie z informacjami zawartymi we wskazanym formularzu. Do formularza KRS-W1 należy obowiązkowo dołączyć załączniki w postaci formularza KRS-WC, KRS-WK i KRS-WM.

Załącznik KRS-WC służy do określenia wspólników spółki komandytowej. Ze względu na specyficzną ukształtowaną odpowiedzialność komandytariuszy, którzy za zobowiązania spółki odpowiadają do wartości wniesionego wkładu, ale nie więcej niż do wysokości sumy komandytowej, w załączniku KRS-WC należy dokładnie oznaczyć informacje o wspólniku będącym komandytariuszem.

W załączniku KRS-WM należy określić przedmiot działalności. Rejestrując spółkę przedsiębiorca może wskazać jedynie dziesięć pozycji, w tym jedną przeważającą (tą na poziomie podklasy PKD), co nie stoi jednak na przeszkodzie by w dalszym ciągu w sposób szeroki określać przewidywaną działalność spółki w jej umowie.

W celu oznaczenia podmiotów uprawnionych do reprezentacji spółki należy wypełnić załącznik KRS-WK. Ujawnienie w Krajowym Rejestrze Sądowym podmiotów uprawnionych do reprezentacji ma na celu zapewnienie pewności obrotu gospodarczego i ochronę interesu osób trzecich. W odniesieniu do spółki komandytowej należy zatem oznaczyć jej komplementariuszy zgodnie z wymaganymi w formularzu informacjami, a także określić sposób reprezentacji spółki ustalony w jej umowie.

7. Zakładanie spółki komandytowej przez Internet.

Wprowadzenie możliwości rejestracji spółki komandytowej z wykorzystaniem wzorca umowy w systemie teleinformatycznym przyczyni się do skrócenia czasu rejestracji spółki z kilku tygodni do 24 h, co z kolei pozwoli przedsiębiorcom zainteresowanym tą formą organizacyjną na szybsze wejście na rynek i faktyczne rozpoczęcie działalności.

Podobnie jak w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, cała procedura rejestracyjna spółki komandytowej będzie się mogła odbyć bez udziału notariusza, co znacznie zaoszczędzi czas i konieczne wydatki związane z taksą notarialną. W tradycyjnym modelu umowa spółki komandytowej, zgodnie z art. 106 ksh, powinna być zawarta w formie aktu notarialnego, a jej niezachowanie

powoduje bezwzględną nieważność czynności prawnej bez możliwości jej konwalidacji. W przypadku rejestracji spółki komandytowej w systemie teleinformatycznym obostrzenie w postaci wymogu zachowania formy aktu notarialnego zostało zniesione. Wzorzec umowy spółki komandytowej ogranicza się do najbardziej typowych i jak najmniej skomplikowanych sytuacji. Jego konstrukcja zakłada konieczność uzupełnienia w polach opisowych informacji odnośnie firmy i siedziby spółki, przedmiotu jej działalności (zgodnie z obowiązującymi kodami PKD), danych wspólników z oznaczeniem wspólników uprawnionych do reprezentacji, określenia wkładów i sumy komandytowej, a także uczestnictwa wspólników w zysku i stratach. W dalszej części umowa spółki komandytowej jest skonstruowana na zasadzie wyboru jednej z alternatyw zaproponowanych przez ustawodawcę.

Dążąc do maksymalnego uproszczenia procedury rejestracji spółki, ustawodawca wprowadził ograniczenie odnośnie ujawnianych w rejestrze danych o przedmiocie działalności (tzw. kody PKD). Rejestrując spółkę przedsiębiorca może wskazać jedynie dziesięć pozycji, w tym jedną przeważającą (tą na poziomie podklasy PKD), co nie stoi jednak na przeszkodzie by w dalszym ciągu w sposób szeroki określać przewidywaną działalność spółki w jej umowie.

Ze względu na większy zakres odpowiedzialności wspólników spółek osobowych, chcąc założyć spółkę przy wykorzystaniu wzorca umowy w systemie teleinformatycznym, konieczne jest natomiast użycie bezpiecznego podpisu elektronicznego przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisu potwierdzonego profilem zaufanym e-PUAP.

Po dokonaniu wpisu przez sąd rejestrowy, dane objęte jego treścią będą za pomocą środków teleinformatycznych przekazywane do Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatkowej (CRP KEP) oraz krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (tj. rejestru REGON) w celu nadania nowej spółce numeru NIP i REGON i dalej do ZUS. NIP i REGON będą nowym podmiotom nadawane automatycznie, a następnie informacja zwrotna o nich będzie przekazywana elektronicznie do sądu rejestrowego i ujawniana w KRSie.

Dużym plusem zmian w przepisach jest zlikwidowanie konieczność przekazywania do urzędu skarbowego umowy spółki i dokumentu potwierdzającego uprawnienie do korzystania z lokalu lub nieruchomości, w którym będzie się znajdować jej siedziba, a także składania w sądzie rejestrowym wzorów podpisów.

8. Opłaty konieczne przy rejestracji spółki komandytowej.

Rejestrując spółkę komandytową musimy się liczyć z koniecznością poniesienia opłat rejestracyjnych. I tak, prócz opłat związanych ze sporządzeniem umowy spółki u notariusza, należy jeszcze uiścić kwotę 500 zł od wniosku o zarejestrowanie spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym wraz ze 100 zł z tytułu ogłoszenia informacji o rejestracji spółki w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Opłatę w łącznej wysokości 600 zł należy wносить na rachunek bieżący dochodu sądu właściwego ze względu na siedzibę spółki.

Ponieważ z założenia rejestracja spółki w przez Internet jest szybsza i łatwiejsza, a także wymaga mniejszego nakładu pracy sędziów niż przy wnioskach tradycyjnych, ustawodawca uznał za celowe obniżenie opłaty od wniosku o pierwszy wpis spółki do 250 zł. Uiszczenie opłaty rejestracyjnej jak i opłaty w kwocie 100 zł za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym odbywa się za pomocą obowiązującego już systemu eCard.

9. Firma spółki komandytowej.

Spółka komandytowa działa pod własną firmą, która powinna się składać z nazwiska jednego albo kilku komplementariuszy jako rdzenia i dodatku określającego formę prawno-organizacyjną „spółka komandytowa”. Dopuszczalne jest również użycie skrótu sp.k. W przypadku gdy komplementariuszem jest osoba prawna albo jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej (np. inna spółka osobowa), firma spółki komandytowej powinna zawierać pełne brzmienie firmy (nazwy) tej osoby prawnej bądź jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej z dodatkowym oznaczeniem „spółka komandytowa”.

Nie zamieszcza się nazwiska ani firmy komandytariusza w nazwie spółki komandytowej. Jeżeli jednak zostanie ono zamieszczone, to komandytariusz ten będzie odpowiadał wobec osób trzecich tak jak komplementariusz, tj. w sposób nieograniczony.

10. Dwa rodzaje wspólników w spółce komandytowej.

Charakterystyczną cechą spółki komandytowej, wyróżniającą ją na tle innych spółek osobowych jest występowanie w niej dwóch rodzajów wspólników. Wspólnikami aktywnymi są komplementariusze, odpowiadający wobec wierzycieli za zobowiązania spółki bez ograniczenia, natomiast wspólnikami pasywnymi są komandytariusze, których odpowiedzialność jest ograniczona. Każda spółka komandytowa musi mieć co najmniej dwóch wspólników, z czego jeden będzie komplementariuszem, a drugi komandytariuszem.

11. Status prawny komplementariusza.

Komplementariusz odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia, całym swoim majątkiem osobistym. W spółce pełni on rolę wspólnika aktywnego, a więc reprezentuje spółkę i prowadzi jej sprawy. Komplementariusz występuje zatem jako przedstawiciel ustawowy spółki, uprawniony do dokonywania w jej imieniu wszystkich czynności sądowych i pozasądowych. Prawa do reprezentowania spółki nie można ograniczyć ani ustanowić pod warunkiem. Istnieje natomiast możliwość pozbawienia komplementariusza prawa do reprezentowania spółki z mocy umowy albo prawomocnym orzeczeniem sądu.

Komplementariusz ma prawo i obowiązek prowadzić sprawy spółki. Może on bez uprzedniej uchwały wspólników prowadzić sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności, jednak jeżeli choćby jeden ze wspólników się temu sprzeciwi, wymagana jest uprzednia jednomyślna uchwała wspólników mających prawo prowadzenia spraw spółki. Natomiast w przypadku spraw przekraczających zakres zwykłych czynności wymagana jest zgoda wszystkich wspólników, w tym tych wyłączonych od prowadzenia spraw spółki.

12. Czy możliwa jest zmiana statusu wspólnika z komandytariusza na komplementariusza?

Tak. Zgodnie z obowiązującymi przepisami Kodeksu spółek handlowych w przypadku, gdy w umowie spółki zawarto zapis dopuszczający przyjęcie nowego komplementariusza, dotychczasowy komandytariusz może uzyskać status komplementariusza. Natomiast osoba trzecia przystępująca do spółki może zostać komplementariuszem po uzyskaniu zgody wszystkich dotychczasowych wspólników.

Jednocześnie przepisy nie dopuszczają łączenia statusu komplementariusza i komandytariusza w jednej osobie ani też sytuacji braku komandytariuszy w spółce komandytowej. W związku z powyższym uzyskując statusu komplementariusza, wspólnik traci status komandytariusza. Sama zamiana statusu wspólnika może np. polegać na zaliczeniu wkładu komandytariusza na wkład komplementariusza. Wspólnik z inwestora pasywnego staje się tym samym inwestorem aktywnym. Innym rozwiązaniem jest zwrot wkładu przysługującego komandytariuszowi i określenie go na nowo dla przystępującego do spółki komplementariusza.

Należy pamiętać, że zmiana statusu wspólnika z komandytariusza na komplementariusz wymaga zmiany umowy spółki i wpisania tej zmiany do rejestru przedsiębiorców. Status komplementariusza uzyskujemy już w momencie podpisania umowy, natomiast wpis w rejestrze ma jedynie charakter deklaratoryjny i jest wymogiem proceduralnym.

13. Czy komandytariusz może odpowiadać za zobowiązania spółki w sposób nieograniczony?

Tak. Oczywiście istnieją wyjątki od zasady przewidującej ograniczoną odpowiedzialność komandytariusza spółki. Komandytariusz będzie zatem odpowiadał bez ograniczenia, gdy:

- jego nazwisko lub firma zostanie zamieszczona w firmie spółki komandytowej, np. komandytariuszami spółki są Jan Kowalski i Ewelina Nowak, komplementariuszem spółka XYZ sp. z o.o. Zgodnie z brzmieniem przepisów prawa, firma spółki komandytowej powinna brzmieć XYZ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. Wspólnicy mogą jednak postanowić w umowie spółki, że firma spółki będzie brzmieć Jan Kowalski sp.k. W takim wypadku, Jan Kowalski – komandytariusz, odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia. Komandytariusz odpowiada za te zobowiązania spółki, które powstały w okresie, gdy jego nazwisko figurowało w firmie spółki;
- dokona w imieniu spółki czynności prawnej bez ujawnienia pełnomocnictwa, w granicach umocowania;
- dokona w imieniu spółki czynności prawnej bez umocowania albo poza jego zakresem.

14. Czym jest suma komandytowa?

Pod pojęciem sumy komandytowej należy rozumieć oznaczoną kwotowo górną granicę odpowiedzialności komandytariusza. Sumę komandytową należy oznaczyć w umowie spółki. Podlega ona również zgłoszeniu do rejestru przedsiębiorców i ogłoszeniu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

15. Czy można oznaczyć sumę komandytową w sposób opisowy?

Nie. Suma komandytowa w umowie spółki powinna być wyraźnie określona liczbowo w polskich znakach pieniężnych. Należy unikać sformułowań opisowych.

16. Czy w spółce komandytowej istnieje minimalny kapitał zakładowy?

Nie. Kapitał zakładowy jest charakterystyczny dla spółek kapitałowych, a więc spółki akcyjnej (100.000,00 zł) i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (5.000,00 zł). Ze względu na występowanie w spółce komandytowo-akcyjnej elementów typowych zarówno dla spółek osobowych jak i kapitałowych, również ten typ spółki ma określony minimalny kapitał zakładowy (50.000,00 zł).

Natomiast sama spółka komandytowa jest typową spółką osobową. Nie ma zatem w przypadku wyboru tej formy organizacyjno-prawnej wymogu pokrycia określonego kodeksowo minimalnego kapitału zakładowego.

17. Czy wkłady wspólników muszą być pokryte przed zarejestrowaniem spółki?

Nie. Nie jest wymagane wniesienie wkładów przed zarejestrowaniem spółki. O tym kiedy ma nastąpić wniesienie wkładów decydują wspólnicy w umowie spółki.

18. Udział w zyskach i stratach wspólników.

Zgodnie z art. 51 ksh każdy wspólnik ma prawo do równego udziału w zyskach i uczestniczy w stratach w tym samym stosunku bez względu na rodzaj i wartość wkładu. Zasada ta dotyczy wyłącznie podziału zysku i udziału w stratach komplementariuszy i można ją dowolnie modyfikować w umowie spółki. Dopuszczalne jest także zwolnienie niektórych spośród komplementariuszy od udziału w stratach. Zwolnienie w tym zakresie nie może natomiast dotyczyć jednego komplementariusza spółki komandytowej.

Kwestię uczestniczenia w zysku spółki przez komandytariusza reguluje art. 123 ksh. Jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej komandytariusz uczestniczy w zysku proporcjonalnie do swojego wkładu rzeczywiście wniesionego do spółki. Uczestnictwo komandytariusza w stracie spółki jest natomiast ograniczone do wartości wkładu umówionego, tj. wartości wskazanej jako wkład w umowie spółki.

19. Czy do dokonania wypłaty zysku konieczna jest uchwała wspólników?

Nie. Kodeks spółek handlowych nie zawiera przepisu, który nakazywałby wprost podjęcie przez wspólników spółki uchwały o podziale zysku. Wystarczy zatem, że wspólnik zgłosi Spółce żądanie odnośnie wypłaty zysku. Takie stanowisko potwierdził również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lipca 2008 r. (IV CSK 101/08, LEX nr 447699), w którym napisał że zgłoszenie żądania wypłaty zysku jest jedyną czynnością, jaką powinien podjąć wspólnik (wierzyciel) w celu uzyskania należnej mu wypłaty, o ile spółka osiągnęła zysk za ostatni rok obrotowy i wspólnicy nie podjęli decyzji o innym przeznaczeniu zysku.

20. Prowadzenie spraw spółki.

Ideą spółek komandytowych jest istnienie obok siebie dwóch rodzajów wspólników, aktywnego – komplementariusza i pasywnego – komandytariusza. Co do zasady, komandytariusz nie ma prawa ani obowiązku prowadzenia spraw spółki. Natomiast jego zgoda jest wymagana w sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Powyższe nie oznacza jednak, że rola komandytariusza sprowadza się jedynie do biernego uczestnictwa w spółce. Wspólnicy mogą bowiem w umowie spółki w sposób dowolny rozszerzyć uprawnienia przysługujące komandytariuszowi, a także zawęzić przez wprowadzenie zapisu, że komandytariusz nie ma żadnego wpływu na prowadzenie spraw spółki – czyli że zbędna będzie nawet jego zgoda w sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności.

21. Likwidacja spółki komandytowej.

Likwidacja spółki komandytowej następuje na zasadach przewidzianych dla spółki jawnej. Do przyczyn przewidzianych przepisami prawa należą:

- przyczyny przewidziane w umowie spółki;
- jednomyślna uchwały wszystkich współników;
- ogłoszenie upadłości spółki lub jej współnika;
- wypowiedzenie umowy spółki przez współnika lub jego wierzyciela;
- prawomocne orzeczenie sądu.

W przeciwieństwie do spółki jawnej, w przypadku spółki komandytowej nie stanowi przyczyny jej rozwiązania śmierć współnika - komandytariusza. Jego spadkobiercy powinni w takim przypadku wskazać jedną osobę do wykonywania praw przysługujących w spółce zmarłemu.

Co do zasady likwidatorami są wszyscy współnicy, mogą oni jednakże powołać do tej roli tylko niektórych spośród siebie, jak również osoby spoza swego grona. Taka uchwała powinna zostać podjęta jednomyślnie, chyba że w umowie spółki zastrzeżono inaczej. Do sądu rejestrowego zgłaszane są: otwarcie likwidacji, nazwiska i imiona likwidatorów wraz z adresami oraz sposób reprezentowania spółki przez likwidatorów. Likwidację prowadzi się pod firmą spółki z dodatkowym oznaczeniem „w likwidacji”, np. XYZ spółka komandytowa w likwidacji.

Do zadań likwidatorów należy:

- zakończenie bieżących interesów spółki;
- ściągnięcie wierzytelności, które przysługują spółce zarówno wobec osób trzecich, jak i wobec współników;
- wypełnienie zobowiązań;
- upłynnienie majątku spółki;
- podział pozostałego majątku między współników.

Ostatnim etapem likwidacji spółki jest zgłoszenie zakończenia likwidacji wraz z wnioskiem o wykreślenie spółki z rejestru. Księgi i dokumenty spółki należy oddać na przechowanie osobie trzeciej bądź współnikowi na okres nie krótszy niż 5 lat.

22. Czy można rozwiązać umowę spółki bez przeprowadzenia likwidacji?

Tak. Dogodnym rozwiązaniem, mającym zastosowanie do spółki komandytowej jest zapis kodeksowy, dający możliwość zakończenie działalności spółki bez konieczności przeprowadzenia likwidacji, w sposób uzgodniony pomiędzy współnikami. Co do zasady, współnicy mogą uzgodnić inny sposób zakończenia działalności spółki zarówno w samej umowie, jak i późniejszą uchwałą.

Pod pojęciem *innego sposobu zakończenia działalności spółki* można m.in. rozumieć zbycie przedsiębiorstwa spółki lub jej majątku osobie trzeciej, wniesienie przedsiębiorstwa bądź niektórych aktywów do innej spółki, przejęcie przedsiębiorstwa przez jednego lub kilku współników, podział majątku spółki.

23. Czy można zmienić umowę spółki komandytowej?

Tak. Umowę spółki komandytowej można zmienić w każdym czasie. Zasadą ogólną jest to, że do jej zmiany wymagana jest zgoda wszystkich współników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Zmiana umowy spółki komandytowej wymaga formy aktu notarialnego.

24. Od kiedy skuteczna jest zmiana umowy spółki komandytowej?

Zgodnie z dominującym poglądem zmiana umowy spółki komandytowej jest skuteczna i wywołuje skutki prawne od momentu podpisania umowy przez wspólników.

25. Czy spółce komandytowej przysługuje ochrona dóbr osobistych?

Tak. Polski kodeks cywilny nie definiuje samego pojęcia dobra osobistego. W art. 23 kodeksu cywilnego znajdziemy natomiast katalog *dóbr osobistych człowieka*. Na gruncie tego artykułu należy się zatem zastanowić czy można mówić o dobrach osobistych w kontekście innych niż osoby fizyczne podmiotów prawa. Odpowiedź jest jak najbardziej twierdząca. Z ochrony dóbr osobistych mogą poza osobami fizycznymi żądać także osoby prawne, np. fundacje, stowarzyszenia, spółki kapitałowe (sp. z o.o., S.A.), gminy, powiaty, województwa oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (spółki jawne, partnerskie, komandytowe i komandytowo-akcyjne). W przypadku tych podmiotów będziemy stosować odpowiednio przepisy o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych. Do katalogu dóbr osobistych osób prawnych i jednostek organizacyjnych można zaliczyć m.in. ich nazwę, dobre imię, nietykalność pomieszczeń czy tajemnicę korespondencji.

26. Czy komandytariusz przystępujący do spółki komandytowej podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym?

Tak. Komandytariusz notarialnie przystępujący do spółki komandytowej podlega od dnia notarialnego przystąpienia do zarejestrowanej wcześniej spółki komandytowej, która prowadzi pozarolniczą działalność jako przedsiębiorca, obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w charakterze komandytariusza spółki komandytowej.

27. Spółka komandytowa a podatki.

Ponieważ spółka komandytowa jest zgodnie z przepisami kodeksu handlowego spółką osobową, to nie płaci ona podatku dochodowego od osób prawnych (tzw. CIT). Nie znaczy to jednak, że wybierając tę formę organizacyjno-prawną prowadzenia działalności gospodarczej unikniemy płacenia podatków w ogóle. W spółce komandytowej w roli podatników występują jej wspólnicy, którzy rozliczają się z fikusem za pomocą PITów. Przychody z udziału w spółce komandytowej określa się proporcjonalnie do udziału wspólnika w udziale w zysku i uznaje się za przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej. Płacąc podatek, wspólnicy będącymi osobami fizycznymi, mogą natomiast wybrać czy decydują się na opodatkowanie na zasadach ogólnych czy na tzw. podatek liniowy.

28. Przekształcenie sp. z o.o. w sp. z o.o. sp.k.

Jeżeli prowadzimy przedsiębiorstwo w formie sp. z o.o., a myślimy o zmianie formy organizacyjno-prawnej, dobrym rozwiązaniem jest przekształcenie się w spółkę komandytową. Jeżeli dodatkowo chcemy ograniczyć odpowiedzialność dotychczasowych wspólników za zobowiązania spółki komandytowej, warto pomyśleć o wprowadzeniu do spółki przekształcanej nowego wspólnika będącego np. osobą prawną.

Pierwszym etapem takiego przekształcenia jest w tym wypadku stworzenie nowej spółki z o.o., (XYZ sp. z o.o.) która będzie występować w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej (dalej jako spółka docelowa) w formie komplementariusza – czyli wspólnika

odpowiadającego za zobowiązania spółki bez ograniczenia. Należy pamiętać, że nazwa nowozakładanej spółki z o.o. będzie jednocześnie nazwą spółki docelowej! Dążąc do maksymalnego ułatwienia procesu przekształcenia, proponujemy aby nową sp. z o.o. zakładać przy wykorzystaniu wzorca umowy w systemie teleinformatycznym (tzw. S24). Daje nam to gwarancję, że nasza nowa spółka wraz z nr NIP i REGON będzie zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w przeciągu 1-2 dni. Jest to zatem znaczne skrócenie czasu rejestracji i ograniczenie kosztów z 600 zł (plus należność notariusza) do 250 zł za rejestrację internetową.

Drugim etapem jest podpisanie umowy sprzedaży udziałów spółki przekształcanej nowej spółce z o.o. Sprzedane udziały mogą mieć wymiar symboliczny. Ważne aby nowa spółka z o.o. została współnikiem w spółce przekształcanej. Umowa sprzedaży udziałów musi mieć formę pisemną z podpisem notarialnie poświadczonym. Po podpisaniu umowy należy zgłosić nowego współnika do Krajowego Rejestru Sądowego i sprostować informacje o posiadanych udziałach dotychczasowych współników, jeżeli uległy zmianie. Jeżeli nowy współnik nabył co najmniej 10% udziałów, podlega on obowiązkowemu ujawnieniu w KRSie. Jeżeli nabył mniej niż 10% udziałów, wystarczy złożyć sądowi rejestrowemu aktualną listę współników.

Jeżeli mamy już wszystkich współników, należy rozpocząć fazę właściwą przekształcenia. W pierwszej kolejności należy sporządzić sprawozdanie finansowe dla celów przekształcenia wraz z wyceną składników majątku (aktywów i pasywów) spółki przekształcanej. Następnie w oparciu o uzyskane informacje sporządzić plan przekształcenia (w formie pisemnej), w którym obowiązkowo należy wskazać wartość bilansową majątku spółki i określić wartość udziałów albo akcji poszczególnych współników. Plan przekształcenia bada biegły rewident w zakresie poprawności i rzetelności. Zgodnie z obserwowaną praktyką istnieją dwie drogi wyboru biegłego rewidenta. Pierwsza kodeksowa, wtedy należy sporządzić wniosek do sądu o wyznaczenie biegłego rewidenta. Sąd rejestrowy właściwy według siedziby spółki wyznacza biegłego rewidenta i informuje o tym spółkę. Następnie spółka przesyła do biegłego plan przekształcenia z wymaganymi załącznikami. Druga droga, to przesłanie do Sądu wniosku o wyznaczenie biegłego rewidenta, w którym zawieramy propozycję co do osoby biegłego. W każdym przypadku wniosek o wyznaczenie biegłego jest płatny – 300 zł. Biegły po zbadaniu planu przekształcenia sporządza szczegółową opinię i składa ją wraz z planem przekształcenia sądowi rejestrowemu i spółce.

Spółka powinna zawiadomić współników o zamiarze powzięcia uchwały o przekształceniu spółki dwukrotnie, w odstępie nie krótszym niż dwa tygodnie i nie później niż na miesiąc przed planowanym dniem powzięcia tej uchwały. Warto również zawiadomić kontrahentów spółki o zamiarze jej przekształcenia.

Ostatnim etapem jest udanie się do notariusza, gdzie podczas walnego zgromadzenia współników zostanie podjęta uchwała o przekształceniu spółki z o.o., a następnie podpisana umowa spółki komandytowej. Kodeks spółek handlowych wymaga również aby współnicy, którzy mają być również współnikami spółki przekształconej wyrazili zgodę (w formie oświadczenia) na bycie komandytariuszami w spółce docelowej. Każdorazowo wymagana jest zgoda podmiotu mającego być komplementariuszem spółki – w omawianym przypadku nowej spółki z o.o. Oświadczenia mogą być złożone podczas aktu notarialnego, albo w terminie miesiąca od dnia powzięcia uchwały o przekształceniu. Po podpisaniu aktu notarialnego należy w terminie 7 dni złożyć w KRSie wniosek o

wpis przekształcenia na formularzu KRS-W1 wraz z załącznikami KRS-WH, KRS-WC, KRS-WK, KRS-WM, KRS-ZH i dokonać ogłoszenia o przekształceniu w MSiG.

Spółka przekształcana staje się spółką przekształconą z chwilą wpisu spółki przekształconej do rejestru. Spółce przekształconej przysługują też wszystkie prawa i obowiązki spółki przekształcanej, w tym pozostaje ona podmiotem wszystkich zezwoleń, koncesji i ulg, chyba że ustawa albo decyzja stanowi inaczej.

Spółka docelowa XYZ sp. z o.o. sp.k. będzie miała taki sam numer NIP i REGON jak spółka przekształcana. Zachowa również te same numer kont bankowych. Zmianie ulegnie natomiast nr KRSu. Po wpisaniu spółki docelowej do rejestru przedsiębiorców warto wysłać powtórne zawiadomienie o przekształceniu do kontrahentów, podając w nim aktualną nazwę spółki wraz z nową formą organizacyjno-prawną i danymi niezbędnymi do faktur VAT. Można również taką informację zamieścić na stronie internetowej. Jeżeli zmianie uległa również nazwa spółki spółka docelowa ma ponadto obowiązek podawania w nawiasie, dawnej firmy obok nowej firmy przez okres co najmniej roku od dnia przekształcenia, np. XYZ sp. z o.o. sp.k. (dawniej AAA sp. z o.o.).

29. Przekształcenie spółki kapitałowej w osobową – skutki podatkowe.

Od 1 stycznia 2015 r., do dochodów (przychodów) z udziału w zyskach osób prawnych w przypadku przekształcenia spółki w spółkę niebędącą osobą prawną zalicza się wartość niepodzielonych zysków w spółce oraz wartość zysku przekazanego na inne kapitały niż kapitał zakładowy w spółce przekształcanej (przychód określa się na dzień przekształcenia). W związku z powyższym obecnie dochodem (przychodem) z udziału w zyskach osób prawnych jest również wartość każdego zysku, który nie zostanie przekazany wspólnikowi w drodze dywidendy. Od takiego dochodu (przychodu) będzie trzeba więc uiścić podatek.

30. Prowadzenie działalności w formie sp. z o.o. sp.k. – optymalna struktura spółki.

Z coraz większym zainteresowaniem przedsiębiorców cieszą się tzw. spółki komandytowe z udziałem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (znane również jako spółka z o.o. & co. spółka komandytowa). Jest to korzystne rozwiązanie, które pozwala na wyłączenie odpowiedzialności majątkiem osobistym zaangażowanych w spółkę osób fizycznych za zobowiązania spółki. Taka konstrukcja zakłada, że komplementariuszem, a więc współnikiem odpowiadającym bez ograniczenia jest sp. z o.o., natomiast pozostali wspólnicy, komandytariusze odpowiadają za zobowiązania spółki jedynie do wysokości sumy komandytowej. Dodatkowym plusem sp. z o.o. sp.k. jest możliwość powierzenia kierownictwa w spółce osobom trzecim bez konieczności czynienia ich współnikami. Spółką komandytową zarządza komplementariusz będący spółką z o.o., a sp. z o.o. działa z kolei przez swój zarząd. W skład zarządu mogą zostać powołane osoby trzecie, niebędące współnikami jednej czy też drugiej spółki. Istotną zaletą tego rodzaju spółek jest pojedyncze opodatkowanie dochodów. Wadą spółki z o.o. jest to, że jest ona obciążona podwójnym opodatkowaniem tj. po raz pierwszy należy odprowadzić podatek od dochodu (CIT – 19%) i po raz drugi, gdy wspólnicy postanawiają wypłacić wypracowany zysk, czyli tzw. dywidendę – 19%. Natomiast w przypadku spółki komandytowej mamy wyłącznie pojedyncze opodatkowanie.

31. Czy trzeba składać w KRS umowę najmu lokalu, w którym będzie się znajdować siedziba spółki?

Nie. Obowiązek składania umowy najmu lokalu przy rejestracji spółek w KRS wynikał z art. 19 b ust. 2 Ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, który wprost mówił że do wniosku o pierwszy wpis do rejestru przedsiębiorców wnioskodawca dołącza w szczególności umowę spółki oraz dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z lokalu lub nieruchomości, w których znajduje się jego siedziba. Na mocy nowelizacji tej ustawy, od 1 grudnia 2014 roku nie ma już obowiązku składania wraz z wnioskiem o pierwszy wpis umowy najmu lokalu.

32. Czy trzeba uiszczać podatek od czynności cywilnoprawnych, gdy osoba fizyczna wnosi przedsiębiorstwo do spółki komandytowej?

Tak. W związku z wniesieniem aportem przedsiębiorstwa do spółki komandytowej powstanie obowiązek zapłaty podatku PCC (podatku od czynności cywilnoprawnej) według stawki 0,5%. W interpretacji indywidualnej z dnia 8 września 2011 r., nr IPPB2/436-283/11-2/MZ stwierdzono, że zgodnie z literalnym brzmieniem art. 6 ust. 1 pkt 8 lit. b) ustawy o PCC, podstawę opodatkowania stanowi wartość wkładów, która powinna być wyceniona przez wspólników przy zawieraniu umowy spółki bądź zmianie umowy spółki.